

omgevingsdienst
Haaglanden

Wat een jaar impressie 2021

Wat een jaar
impressie
2021

Inhoud

- 6 Wat een jaar impressie 2021
- 8 Maatwerk assimilatiebelichting
- 10 Tot de bodem uitgezocht met BiO
- 12 Ideale voedingsbodem voor betere samenwerking
- 14 Meer in kaart dankzij gebiedsgerichte controles
- 16 Soortenbescherming op een interactieve kaart
- 18 Een nieuwe website voor Omgevingsdienst Haaglanden
- 20 Overlast in coronatijd
- 21 Controle van veiligheid en gebruik propaantanks
- 22 Klaar voor de toekomst met OpenWave
- 24 Vragen staat vrij
- 25 Pionieren met de markt
- 26 People, planet, profit
- 28 Ons werkgebied
- 29 Bedrijven en instellingen
- 30 Toezicht en Handhaving
- 32 Toetsing en Vergunningverlening
- 34 Colofon
- 36 Contact

Een nieuw gezicht in het voorwoord van de jaarimpressie over 2021, namelijk Christiaan van der Kamp. Leo Klaassen is in augustus met pensioen gegaan, Christiaan is zijn opvolger. Van der Kamp over zijn aanstelling: “Omgevingsdienst Haaglanden zocht een boegbeeld die samen met de medewerkers wil bouwen aan een toekomstbestendige dienst. Een dienst met flair en betrokkenheid en waarvan de waarde bij de deelnemers en het bedrijfsleven bekend is. Ik vind het een eer en bijzonder dat ik daar nu invulling aan mag geven. Ik ga dat doen in de wetenschap dat er veel kwaliteit aanwezig is en dat de gezamenlijke uitdagingen ook met elkaar gedeeld worden.”

Wat een jaar impressie 2021

Het was toch een bijzonder jaar 2021. Ik wil allereerst mijn grote waardering uitspreken voor de inzet en flexibiliteit van alle medewerkers van onze omgevingsdienst. Weer een jaar met een pandemie en onder deze lastige omstandigheden hebben we ons werk gedaan. Het is een jaar geworden van online vergaderen, aanpassingen op het werk, toch naar controles toe en thuiswerken en privé zien te combineren. En daar bleef het niet bij. We zijn ons volop aan het voorbereiden op de Omgevingswet en gemeenten hadden meer behoefte aan onze kennis om met omgevingsvisies aan de slag te gaan. Juist onder deze omstandigheden hebben we laten zien dat we in staat zijn om ‘gewoon’ onze resultaten te boeken en vergunningen af te geven, toezicht te houden en waar nodig te handhaven.

Onze activiteiten

In de jaarimpressie nemen wij u mee in het proces rondom vergunningverlening, toezicht en handhaving bij onder andere overlastmeldingen ten tijde van COVID. U leest meer over onze nieuwe website en wij informeren u over het outcome-project stookinstallaties. In verschillende artikelen leest u hoe het ons is vergaan in het afgelopen jaar. Meer weten? Nodig ons uit voor een (digitaal) expertoverleg.

Goed werkgeverschap

Het afgelopen jaar hebben we een medewerkersonderzoek gehouden. Met 86% was de respons hoog en de uitkomsten van het onderzoek zijn zeer bruikbaar bij de doorontwikkeling van onze organisatie. Het is onze ambitie om een aantrekkelijke werkgever te zijn en dus gaan we met de uitkomsten aan de slag. We willen als dienst in staat zijn om in te spelen op de vele uitdagingen die ons te wachten staan. Daarom geven we elkaar feedback en denken we met elkaar mee hoe we ons werk iedere dag een beetje beter kunnen doen.

Nieuwe directeur

In 2021 ben ik begonnen als directeur van onze mooie omgevingsdienst. En uit mijn ronde langs alle deelnemers van onze dienst heb ik op kunnen maken dat we er goed opstaan. We worden omschreven als deskundig en professioneel. Wat mij betreft getuigt dit jaarverslag daarvan. Tegelijkertijd zijn er veel uitdagingen die ons te wachten staan. En daarom is het zaak om vooruit te blijven kijken en ons verder te blijven ontwikkelen. In het belang van een veilige en duurzame leefomgeving voor al onze inwoners.

Christiaan van der Kamp

Directeur Omgevingsdienst Haaglanden

omgevingsdienst
Haaglanden

Maatwerk assimilatie- belichting

Vanuit de Nederlandse kassen gaat een veelheid aan bloemen en groenten de hele wereld over. Om de groei te bevorderen, gebruiken kassen kunstlicht als aanvulling op zonlicht, ook wel assimilatiebelichting genoemd. Om lichtuitstoot voor omwonenden en natuur te beperken, zijn er normen gesteld aan de mate van gevel- en bovenafscherming van het licht. Omgevingsdienst Haaglanden controleert op naleving van de regelgeving en kan maatwerk verlenen om van de generieke normen af te wijken.

De meeste soorten groente- en sierteeltgewassen kunnen onder deze generieke normen geteeld worden. De belichting en klimaatbeheersing van een specifieke hoogwaardige rozenvariant vraagt om uitzondering op de regels die in het Activiteitenbesluit milieubeheer staan. Maatwerk, dus.

In 2021 liep eerder verleend maatwerk voor deze rozenkwekers af en werd er nieuw maatwerk aangevraagd en verleend. De gevolgen voor het milieu en de noodzaak van dit maatwerk zijn hierbij opnieuw beoordeeld. Er zijn in de afgelopen jaren mogelijkheden onderzocht om de rozen goed te laten groeien zonder maatwerk assimilatiebelichting. Dit bleek nog niet mogelijk.

Hierdoor is maatwerk voor een periode van vijf jaar verleend, met een evaluatie na elke twee jaar. Natuurorganisaties hebben bij twee gemeenten bezwaren ingediend, waarbij bij de ene gemeente het bezwaar ongegrond is verklaard en bij de andere gemeente de procedure nog loopt. Het is aan de rozentelers om binnen vijf jaar methoden te vinden de gewenste productkwaliteit te leveren met een teeltwijze die voldoet aan de generieke regels, zonder maatwerk dus.

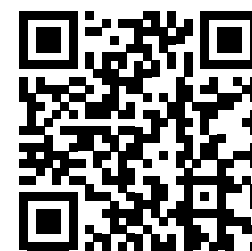

Tot de bodem uitgezocht met BiO

Met onze applicatie BiO (Bodem Informatie Online) kan iedereen die een perceel, woning of bedrijfspand wil kopen of verkopen eerst informatie inwinnen over de bodemkwaliteit. Zo weet je direct wat er speelt op en rond een locatie en kun je teleurstellingen voorkomen. Is de bodem verontreinigd? Dan kun je misschien voor extra kosten komen te staan om de locatie geschikt te maken om te wonen of een bedrijf te beginnen.

Scan de code
of klik hier
om naar de
applicatie
te gaan!

Eenvoudig in gebruik

Door alleen maar het AA-nummer (locatiecode) of adres van een locatie in te voeren, zoom je in op de kaart en krijg je een overzicht van bodeminformatie, -onderzoeken of -besluiten die bij ons bekend zijn. Al deze documenten zijn digitaal, geanonimiseerd en gemakkelijk op te slaan. Zijn ze, bijvoorbeeld in het kader van de AVG nog niet digitaal beschikbaar? Met één druk op de knop zijn ze bij ons besteld.

Tekenen op de kaart

In september 2021 hebben wij deze handige online tool gelanceerd. Het grote voordeel is dat het voor iedereen toegankelijk is. Deze publieke zelfservice is inmiddels dankzij een nieuwe update nóg gebruiksvriendelijker. Zo kan de gebruiker nu een gebied aanduiden door op de kaart een vorm te tekenen. Alle resultaten die binnen dit gebied vallen worden in een pop-up-scherm zichtbaar. Daarna is het een kwestie van aanklikken en bestellen!

Wij leveren bodeminformatie aan voor:

- Den Haag
- Midden-Delfland
- Rijswijk
- Wassenaar
- Westland
- Zoetermeer
- Alle provinciale bodemlocaties

Van onderstaande opdrachtgevers hebben wij, met uitzondering van provinciale bodemlocaties, geen bodemdossiers/stukken beschikbaar (deze gemeenten verzorgen zelf hun bodeminformatie):

- Delft
- Leidschendam-Voorburg
- Pijnacker-Nootdorp

Ideale voedingsbodem voor betere samenwerking

De bodem is een belangrijk thema voor Omgevingsdienst Haaglanden. Bodemenergie, sanering van verontreinigde grond, aardwarmte: het zijn enkele voorbeelden van bodemzaken waar we ons mee bezighouden. Belangrijke thema's, daarom vindt er sinds februari 2021 structureel overleg plaats met de gemeenten en de Provincie Zuid-Holland.

Nieuwe overlegvorm

Het Bodemplatform Haaglanden is een initiatief van Omgevingsdienst Haaglanden om met elkaar drie tot vier keer per jaar bodemonderwerpen te bespreken. Om kennis uit te wisselen, gezamenlijk acties zoals onderzoek en beleid aan te pakken en samen beter voorbereid te zijn op wat er in de toekomst op onze bodem afkomt. Zo bespraken we PFAS en lood, maar ook de rol van de bodem in de komende Omgevingswet, waarbij de gemeente Delft ons heeft meegenomen in hun voorbereidingen. Eén sessie was speciaal gewijd aan bodemenergiesystemen.

Al concrete acties

Deze nieuwe overlegvorm wordt enorm gewaardeerd door alle deelnemers. En we plukken er nu al met elkaar de vruchten van. In de Omgevingswet gaat een aantal regels van het Rijk over naar gemeenten en waterschappen. Momenteel doet een werkgroep een analyse van deze zogenoemde 'bruidsschat'. Wordt vervolgd!

Omgevingsdienst Haaglanden weet veel van de regio, maar nog niet álles. Er zijn gebieden die nog niet in kaart zijn gebracht, bedrijven die nog niet zijn bezocht. Toezichthouder Sander Peterse over deze zogenaamde Gebiedsgerichte controles, het succesvolle project waarbij in één maand meer dan 80 controles zijn uitgevoerd.

Meer in kaart dankzij gebiedsgerichte controles

‘Als Toezichthouder Milieu controleer ik bedrijven op milieutechnische eisen, zoals opslag van stoffen’, steekt Sander van wal. ‘Namens alle gemeenten in de regio doen wij de milieutaken. Maar aangezien er meer dan 125.000 bedrijven zijn, waarvan maar liefst bijna 30.000 met zogezegd milieurelevantie, is het voor ons onmogelijk die elk jaar te bezoeken.’ Controleren van bedrijven is belangrijk. Om te kijken of ze aan milieueisen voldoen, maar ook om te zien of er sprake is van ondermijning. Een steeds belangrijker thema voor gemeenten. ‘Iets wat aan de buitenkant een bepaalde bedrijfsfunctie lijkt te hebben, kan er achter de voorgevel heel anders uitzien. Daarom hebben we samen met gemeenten en politie een aantal gebieden geselecteerd om te onderzoeken wat er nu echt gebeurt.’

Met zes controleurs op pad

‘Om te beginnen hebben we de negen politiebureaus van de regio bezocht om te bespreken in welke gebieden controle nodig was. Vervolgens zijn we in Den Haag aan de Westvlietweg en in de Binckhorst, maar ook in Zoetermeer, Delft en

Rijswijk met zes controleurs gaan rondlopen. In stukjes die we nog niet goed kenden, met relatief veel nieuwe bedrijventerreinen. We stapten bij bedrijven onaangekondigd binnen om te kijken wat er nu echt gevestigd is. Klopt het met wat wij weten? Wat zit hier nu écht?’. Klinkt spannend, zo’n verrassingsbezoek. Volgens Sander is dat soms ook het geval.

Spannende situaties onderweg

‘In ons systeem stond dat er op een locatie mogelijk wat agressieve honden aanwezig waren. Op het moment dat er collega’s rondliepen, kwamen er twee enorme waakhonden aanrennen. Ze maakten zich snel uit de voeten en sloten op tijd het hek weer achter zich. Maar we zijn altijd in tweetallen. Bovendien komen we als milieucontroleur, niet als politieagent. Dat roept toch minder agressie op.’ Sander kan erover meepraten, want hij is zelf 12 jaar politieagent geweest. Handig, want zo herkent hij ook bepaalde situaties tijdens zijn controlewerk, zoals motoren zonder kentekenplaten die op een terrein staan.

Aangename verrassingen

Tijdens de controles stuitten Sander en zijn collega’s op bijzondere praktijken. ‘Je verwacht bedrijf A, maar er zit iets heel anders. Zo kwamen we op de Westvlietweg een soort halve camping tegen. Een terrein met ondervoede paarden, caravans, woonhuizen en opslag van gevaarlijke stoffen. Niemand wist daarvan af, omdat het afgelegen was. Een zeer gevaarlijke situatie. Wij zijn een handhavingstraject gestart en hebben politie en gemeente op de hoogte gebracht. En op de Binckhorstlaan kwamen we bijvoorbeeld een tapijtreiniger tegen die zijn afvalstoffen niet op de juiste manier afvoerde. Behalve ondermijning en milieuzaken waren er ook aangename verrassingen, zoals een prachtig bedrijf dat auto’s volledig bestickert. Niet milieurelevant, maar leuk om te ontdekken. Een van de vele nieuwe bedrijven die nu goed staan geregistreerd.’

Zaakjes op orde

‘Een garagebedrijf aan de Westvlietweg had er aardig met de pet naar gegooid, maar bij hercontrole laatst bleek de hele bedrijfsvoering helemaal op orde, zeker qua milieutechnische eisen. Gekeurde spuitcabine, goede opslag. Omdat we er nooit waren geweest, wisten ze niet aan welke eisen ze moeten

voldoen. Door onze zichtbaarheid tijdens de actie hebben we die onbekendheid weggenomen. Hier zat een heel slordig bedrijf – nu een keurig bedrijf. Ook het ondermijnende karakter van sommige bedrijven hebben we door onze aanwezigheid weten te voorkomen. We hebben iets voor het milieu betekend, maar ook met onze zichtbare aanwezigheid eventuele criminele activiteiten de kop in weten te drukken.’

Voor herhaling vatbaar

De resultaten van dit project zijn zeer goed te noemen. ‘Meer dan 80 controles, veel hercontroles, veel overtredingen aangetroffen, veel dwangsommen en veel nieuwe bedrijven die nu wel bij ons bekend zijn.’ Voor herhaling vatbaar? ‘Zo’n actie gaan we in de toekomst zeker weer doen. Dan zou ik het nóg breder willen aanpakken. Nóg beter om je heen kijken, nóg meer data vooraf verzamelen. Integraal aanpakken, samen met politie en gemeente op pad. Eens in de zoveel tijd moet je echt gaan kijken naar wat er zit. Goed voor de kennis van de omgeving én je zichtbaarheid – ook voor de ondernemers die de zaakjes goed op orde hebben. Vaak hoor je bij ondernemers: waarom ik wel en zij niet. Als je alle bedrijven in het gebied binnenloopt, voorkom je willekeur.’

Soortenbescherming op een interactieve kaart

Zou het niet prettig zijn als je vooraf kunt zien welke beschermde diersoorten er in de buurt kunnen zijn als je een ontheffing wil aanvragen voor een bouwactiviteit? De Provinciale Basiskaart Natuur (PBN) maakt het mogelijk. In opdracht van en samen met de Provincie Zuid-Holland startte Omgevingsdienst Haaglanden op 1 juli 2021 dit project.

Live op de kaart

Met de handige checklist soortenbescherming hebben we eerder al inzichtelijk gemaakt voor welke activiteiten er een ontheffingsplicht geldt. Met de PBN zetten we de volgende stap. In Zuid-Holland is een top-10 beschermde soorten waarvoor een ontheffing moet worden aangevraagd. Op de kaart kan de aanvrager zien of die soorten mogelijk in het gebied aanwezig zijn. We noemen het een verwachtingenkaart omdat we allerlei beschikbare gegevens over geografie, omgevingsinformatie en beschermde diersoorten aan elkaar koppelen en via modellen en kunstmatige intelligentie voorspellingen hierover kunnen doen.

Impuls woningbouw, bescherming natuur

De aanvrager kan voor zijn initiatief inzoomen en ziet direct wat er zich voor de top-10 beschermde soorten kan afspelen. Met deze interactieve kaart kan de ontheffingsaanvraag beter worden voorbereid. En zal het proces van ontheffingverlening beter en sneller kunnen verlopen. De interactieve kaart is vooral handig voor initiatiefnemers, ecologische adviesbureaus 's, gemeenten, vergunningverleners en handhavers. Het project wil én woningbouw een impuls geven én de natuur beschermen. De PBN zal naar verwachting in september/oktober 2022 live gaan.

Een nieuwe website voor Omgevingsdienst Haaglanden

Omgevingsdienst Haaglanden bestaat 9 jaar. Bijna net zo lang als de website, die in 2021 compleet is vernieuwd. In november lanceerden we vol trots de nieuwe site, waar in de maanden ernaartoe hard aan is gewerkt.

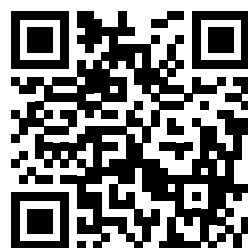
Technisch en inhoudelijk was de website aan verjonging toe. De informatie moest toegankelijker en beter ondersteund worden met beelden. Er stond eigenlijk alleen maar tekst op. Ons werk is vaak heel complex. Door beelden te gebruiken kunnen we ons werkveld beter uitleggen. Een voorbeeld? Als we kijken naar het onderwerp soortenbescherming en je plaatst een afbeelding van een huismus, dan ziet men meteen dat de huismus een beschermd soort is.

Nieuwe voorkant én achterkant

De nieuwe website moest gebruiksvriendelijker worden. Voor de bezoeker, de voorkant, maar zeker ook voor ons. We wilden gemakkelijk teksten en foto's plaatsen, nieuwe pagina's aanmaken en doorverwijzingen maken. Met onder meer deze wensen op het lijstje startten we een inventarisatieronde.

Scan de code of klik hier om naar de website te gaan!

Gezamenlijk optrekken scheelt kosten

Daarin keken we ook naar collega-omgevingsdiensten. Zuid-Holland Zuid had nét een nieuwe website laten maken en wij waren onder de indruk van die site. We dachten: wat nu als wij daar een technische kopie van kunnen maken, om die vervolgens te voorzien van onze eigen uitstraling en content? Dan hoef je niet vanaf nul te bouwen, dat scheelt enorm in de ontwikkeltijd en -kosten. Een technische kopie bleek mogelijk. Het grappige is: Omgevingsdienst West-Holland was óók aan het inventariseren en ook zij zijn voor een afgeleide versie van Zuid-Holland Zuid gegaan. In de toekomst trekken we met z'n drieën op in doorontwikkeling van de afzonderlijke sites, waardoor we ook dán besparen.

Samen met collega's

Het projectteam bestond uit een groep collega's van diverse afdelingen, aangestuurd door projectleider Marissa de Jong-Krul van Team Communicatie. Tijdens de zomer

van 2021 schreef iedereen aan de nieuwe pagina's en werd bepaald welke pagina's als eerste live moesten. Ondertussen bouwden de collega's van ICT 20 formulieren om van Word naar digitaal, om achter een knop "Snel regelen" op de homepage te plaatsen. Óók gemakkelijker voor de bezoeker. De testfase brak aan. Werken pagina's op desktop, tablet en mobiel even goed? Staan onze huisstijlelementen overal op de juiste plek? Toen wij tevreden waren, kon de technische realisatie van de website starten.

Ready for take-off

Op 30 november 2021 was het tijd voor de lancering. Het plan was om dat met z'n allen bij elkaar te doen. Maar COVID-19 kwam om de hoek kijken en dus werd de livegang digitaal. In sneltreinvaart hebben we materiaal voor intranet gemaakt, aankondigingsposters en een animatie voor de livegang. Online hebben we verteld hoe het project is verlopen en na aftellen en één druk op de knop ververste de oude site in de nieuwe. En toen was-ie live!

Wij blij, bezoekers blij

De diversiteit van onze werkzaamheden, het groene hart dat onze mensen hebben, ons werk dat er echt toe doet: dat komt allemaal goed naar voren op onze nieuwe website. Bezoekers geven aan dat ze sneller informatie vinden. Ook handig voor bezoekers: onderwerpen waar de meeste vragen over zijn, staan automatisch bovenaan. Dat komt door het handige dashboard in het back-end waarop we onder meer kunnen zien waar veel op geklikt wordt en waar mensen "blijven hangen". Zo kunnen we de content constant aanpassen en aanscherpen.

Wensen voor de toekomst

We zijn trots op de nieuwe website en werken hard door aan het verder verbeteren van onze digitale toegankelijkheid. Denk aan duidelijke PDF's, contrastrijke teksten en audio-ondersteuning. Verder willen we meer verhalen gaan vertellen over ons werk, de mensen meer meenemen. Er komt zoveel kijken bij ons werk, er zijn zoveel mooie praktijkvoorbeelden om te delen. We zijn best onbekend als omgevingsdienst, laten we onze website gebruiken als podium om onszelf te laten zien!

Overlast in coronatijd

Een bijzondere tijd: lockdown tijdens COVID-19. Ook als het om overlast gaat. Meer mensen overdag thuis betekent ook meer geluid horen van bedrijven in de directe omgeving. Onder de loep: een melding en de behandeling ervan rond de kerstdagen van 2021.

Woensdag 22 december 2021, 18:55 uur: de meldkamer van Omgevingsdienst Haaglanden krijgt van minstens twee bewoners van de Schenkkade in Den Haag klachten over geluidsoverlast. De melders horen overdag met tussenpauzes een hoge pieptoon. Dit geluid hebben ze nog nooit eerder gehoord.

Rond 19:55 uur komen twee toezichthouders aan op de Schenkkade, samen met de melder gaan ze richting de Wilhelmina Pruisenweg. Daar vertelt de tweede melder dat hij het geluid sinds 19:45 uur niet meer heeft gehoord. Vermoedelijk wordt de piep veroorzaakt door een van de luchtbehandelingsinstallaties van de kantoorgebouwen. De wachtdienstmedewerker spreekt af de volgende dag overdag op onderzoek uit te gaan.

Donderdag 23 december 2021, 7:52 uur: de wachtdienstmedewerker krijgt een whatsappbericht van de melder. De pieptoon is weer hoorbaar. Om 8:24 uur weer twee meldingen via whatsapp van geluidsoverlast, van andere omwonenden. Om 8:37 uur heeft de wachtdienstmedewerker op het grasveldje tussen de twee gebouwen 8 minuten lang een hoge piep/fluittoon gehoord. Na een tussenpose van 12 minuten is de toon weer te horen.

Na contact met de beheerder en installateur van kantoorgebouw A blijkt het geluid afkomstig van de luchtbehandelingsinstallatie van gebouw B, aan de overkant. De wachtdienstmedewerker ziet ter plaatse dat het wordt gebruikt door een ministerie. De beveiliging geeft de melding door aan de gebouwbeheerder en een dag later bekijkt een installateur de boosdoener.

Zaterdag 25 december 2021, 00:49 uur: een whatsappbericht van de melder. De pieptoon is niet meer gehoord. De mensen aan de Schenkkade kunnen een stille kerst vieren.

Controle van veiligheid en gebruik propaantanks

In propaantanks is vloeibaar gas onder druk opgeslagen. Belangrijk dus dat de tank op voldoende afstand ligt van een gebouw, dat hij goed beschermd is tegen brand, goed onderhouden wordt én tijdig gekeurd. Omgevingsdienst Haaglanden controleert of de opslag en het gebruik van propaangas in orde is. In 2021 checkten wij nog niet eerder gecontroleerde propaantanks. Hoog op onze prioriteitenlijst, vanwege het grote risico op calamiteiten.

Alle tanks gecontroleerd?

Bijna alle propaantanks worden gehuurd. Een deel van de keuringen ligt dan ook bij de leverancier van de tank. Maar als het bijvoorbeeld gaat over de leiding tussen tank en gebouw, dan is de gebruiker zelf verantwoordelijk voor de keuring. Ook moet het materiaal goed onderhouden zijn. Bij het controleren van propaantanks vragen wij dan ook altijd naar keuringscertificaten en -verslagen en onderhoudsrapportages. Eind 2021 hadden wij alle propaantanks in de regio gecontroleerd. Dachten we.

Veel nieuwe tanks

Elke keer als we denken dat we alle tanks gecontroleerd hebben, verschijnen er weer nieuwe. En ook voor deze tanks gelden dezelfde strenge eisen op het gebied van gebruik, onderhoud, bescherming, plaatsing en veiligheid. Installateurs van propaantanks vrezen dan ook onze kritische blik. Maar we controleren natuurlijk niet om te pesten, maar om de regio veilig te houden. Samen met de installateurs en gebruikers van propaantanks gaan we daarvoor!

Klaar voor de toekomst met OpenWave

Overstappen naar een nieuw zaakstelsel voor vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) is als alles meezit al een hele opgave. Laat staan tijdens een lockdownperiode waarin iedereen vanuit huis werkt. In gesprek met Renate Noé (afdelingshoofd T&H) en Leo Hopman (afdelingshoofd T&V) over het bijzondere implementatietraject van OpenWave.

Om processen zo efficiënt mogelijk te maken, allemaal met dezelfde structuur en tijd- en plaats-onafhankelijk te werken, maakt Omgevingsdienst Haaglanden gebruik van een zaakstelsel. 'Met ons vorige stelsel registreerden we onze data en tijdens een VTH-zaak werden we door een proces geleid', begint Renate. 'Maar het hield op te bestaan, zodat we moesten uitwijken naar een nieuw stelsel.' Een intensieve marktanalyse start. Leo: 'Wat zijn er voor nieuwe systemen? Waar werken andere omgevingsdiensten maar ook gemeenten mee? Wat sluit aan op de eisen die wij stellen?' Want: er lag een stevig eisenpakket op tafel.

Workflow en data

Hopman: 'Ook het nieuwe stelsel moest ons helpen bij het doen van ons werk, of je nu een vergunning verleent, toezicht houdt of handhaaft. Het workflow-gedeelte. Aan de inrichting van ons werkproces wilden we geen concessies doen.' Renate over nog een belangrijke eis: 'Wij weten veel van onze leefomgeving. Waar zitten bedrijven, wat mogen ze, welke vergunningen hebben ze, wanneer zijn ze gekeurd. Alles leggen we vast. Over al die data wilden we altijd kunnen beschikken en er alles mee kunnen doen.'

Zelf meebouwen met open source

'Min of meer kant-en-klare systemen voldeden bij lange na niet aan onze eisen', vervolgt Leo. Het antwoord op alle eisen was OpenWave, een stelsel op basis van open source. Ook doorslaggevend, volgens Noé: 'Geen licenties meer, maar zelf kunnen meebouwen en meebepalen hoe het werkt en eruit komt te zien.' En er anders uitzien, dat doet OpenWave. 'Het programma is veel moderner. Het werkt met tegels, die echt relevant zijn voor jouw werk. Dus als je ingelogd bent als toezichthouder, krijg je specifieke toezichttaken op je scherm.' De knoop om met OpenWave te werken werd in december 2020 doorgehakt.

Uitrol in coronatijd

Tijdens de ontwikkeling wilde Omgevingsdienst Haaglanden de organisatie zo min mogelijk belasten. En daar zat 'm de crux, vertelt Leo: 'We hebben met zorg nagedacht over wat voor iedereen het prettigst werkt. We hebben in coronatijd bewust de bouw op de achtergrond laten plaatsvinden. Met als gevolg een lagere betrokkenheid van collega's. Communicatie was ook lastig.' 'Dat geldt ook voor de uitrol', vult zijn collega aan. 'Eigenlijk wilden we gewoon in een zaal met een groot scherm met z'n allen een nieuw pakket uitgelegd krijgen. Dat hebben we enorm gemist.'

Livegang zonder downtime

Toch verloopt het proces vlot. Ondanks dat het aftellen naar de livegang in juni 2021 via een Teams-meeting moest plaatsvinden, is Renate bijzonder trots op hoe het allemaal is klaargespeeld. 'In slechts drie dagen tijd zijn we overgegaan. Om alle zaken en data te verhuizen van het oude naar het nieuwe stelsel hebben we een weekend plus een

Leo Hopman en Renate Noé

maandag uitgetrokken. Dinsdag kon iedereen erin werken, de eerste brieven en besluiten gingen diezelfde week op briefpapier de deur uit. Het stelsel heeft geen downtime gehad en extern heeft niemand er iets van gemerkt!'

Omgevingswet in aantocht

OpenWave is operationeel, maar nog niet uitontwikkeld. Leo: 'Medewerkers geven duidelijk aan dat er behoefte is aan verbeteringen en dat het stelsel nu nog niet optimaal werkt. Daar gaan we komende tijd aandacht aan schenken. Maar de komst van de Omgevingswet brengt ons in een soort tussenfase, die vraagt allereerst om aanpassingen. Wat betekent de nieuwe wet voor onze werkzaamheden en dus ons stelsel? In de praktijk kan wat nu gericht een geluidsissue of waterwetissue is straks meerdere wetten bestrijken.' Die onduidelijkheid geldt voor meldingen, maar ook voor toezicht. Renate: 'Het kan zijn dat binnenkort per gemeente en zelfs per gebied andere normen gelden. Dat moet dus aangepast worden in het stelsel. Denk aan andere brieven en sjablonen, omdat je verwijst naar andere wetten.'

Flexibel zaakstelsel

Hoeveel onduidelijkheid de Omgevingswet ook met zich meebrengt: het stelsel is flexibel genoeg voor alle aanpassingen. 'En dat is erg belangrijk,' zegt Hopman, 'want er wordt steeds meer van onze organisatie gevraagd. We moeten steeds meer kwaliteit leveren en onze informatievoorziening moet steeds beter. Renate: 'Vragen van bijvoorbeeld burgers, gemeente en bedrijven komen nu per telefoon of e-mail binnen. Als wij gemakkelijker kunnen registreren en koppelen, is in de toekomst al onze data realtime en geo-georiënteerd online te raadplegen.' Leo tot slot: 'OpenWave kan meebewegen met wat er op ons afkomt. Wat de toekomst van ons vraagt: we zijn er klaar voor.'

OpenWave

Met het VTH-zaakstelsel OpenWave hebben medewerkers snel toegang tot hun taken en zaken en kunnen ze altijd en overal direct bij actuele gegevens, mét geo-functionaliteit. Het vergemakkelijkt de workflow en sluit aan op interne databases of systemen van ketenpartners. 'Open' staat voor open source en co-creatie, 'Wave' voor Werken Aan Vergunningen.

Vragen staat vrij

Omgevingsdienst Haaglanden weet veel over de omgeving. Regelmatig worden we dan ook benaderd door de pers met vragen over onderzoeken, plannen, vergunningen, toezicht en handhaving en diverse normen. Kunnen wij de vraag beantwoorden? Dan doen wij dat! Een greep uit de persvragen die wij in 2021 binnenkregen.

Dossier stikstof: Hoe zit het met intern salderen?

Hebben de stikstofnormen effect op bouwprojecten in Zuid-Holland?

Hoe zit het met indirecte lozingen van afvalwater?

Waarom worden de darmherten in Polder Westveen afgeschoten?

Wie heeft tijdens de sloop de verantwoordelijkheid gehad voor naleving van de Wnb?

Waarom worden er 40 bomen gekapt?

Is het in jullie jurisdictie mogelijk om bezwaar te maken tegen een gedoogbesluit?

Wie is verantwoordelijk voor de handhaving van een ontheffing?

Hoeveel dB mogen de kerkklokken produceren?

Wat zijn de wettelijke eisen waaraan een jachtveld moet voldoen?

Wat zijn de uitkomsten van het onderzoek naar lood in volkstuinten in de regio Haaglanden?

Waarom moet de grond gesaneerd worden?

Wordt de wet- en regelgeving omtrent bouwgeluid (zoals vastgelegd in hoofdstuk 8 van het Bouwbesluit 2012) vaker overtreden dan voorgaande jaren?

Er zijn rugstreeppadden op een bouwterrein gelokaliseerd. Hoe gaan jullie hiermee om? Wat gebeurt er met de rugstreeppadden?

Wat is er sinds de uitspraak gebeurd om de ganzenpopulatie terug te brengen? Met andere woorden: wat voor maatregelen zijn er genomen?

Duurzame energie van de toekomst vraagt om nieuwe oplossingen. Om CO2-uitstoot verder terug te dringen, zoeken partijen steeds naar innovatieve technieken. Ook als het gaat om warmte- en koudeopslag (WKO), het verwarmen en verkoelen met bodemenergie. Omgevingsdienst Haaglanden pioniert graag samen met de markt, bijvoorbeeld met ringnetten.

Pionieren met de markt

Ondergrondse ringnetten

Ringnetten zijn ondergrondse leidingen die warmte en koude transporteren van meerdere bronnen (bodemenergie) naar meerdere gebouwen en terug. Het ringnet voorziet ook uitwisseling van warmte en koude tussen bronnen en tussen gebouwen, om zo een efficiëntere levering van warmte en koude te kunnen geven met een minder grote belasting van de ondergrond.

Bij een open ringnet wordt het grondwater, dat wordt onttrokken en geretourneerd in de bodem, ook door het ringnet zelf heen geleid, waarbij tussen de ringleiding en de afnemer (bijvoorbeeld een gebouw) een warmtewisselaar zit die warmte en koude uitwisselt met het ringnet. Het leidingcircuit van het gebouw staat hierbij niet in open verbinding met het grondwater. Bij een gesloten ringnet zitten er ook warmtewisselaars tussen de bronnen en de ringleiding. Er stroomt dus geen grondwater door het ringnet, maar meestal gewoon water.

Officieel niet toegestaan

Open ringnetten hebben nog wat haken en ogen, maar ook heel veel voordelen. Is er bijvoorbeeld ergens te veel warmte en verderop te weinig? Dan kan dit via de ringleidingen worden doorgesluisd. Technisch uitdagend, omdat er bijvoorbeeld kans is op verspreiding van verontreinigingen als de kleppen niet werken wanneer er drukverlies in het leidingcircuit wordt gemeten. Wet- en regelgeving staat momenteel niet toe om verschillende vergunde bodemenergiesystemen aan elkaar te koppelen door een open ringnet. Verder is het verklaren berekenen van het energierendement van het ringnet ook een grote uitdaging. Dit maakt vergunningverlening complex.

Vooroverleggen vergunningen

Omgevingsdienst Haaglanden zoekt met een technische en juridische blik binnen de wet naar mogelijkheden om vergunningen toch mogelijk te maken. Met partijen voeren wij zogenaamde vooroverleggen om vergunningen te laten slagen. In 2021 hebben we één vooroverleg gehad en terwijl we deze jaarimpressie schrijven al drie in 2022. Samen maken we duurzame bodemenergie haalbaar!

People, planet, profit

In onze regio zijn veel glastuinbouwbedrijven gevestigd. Kassen vormen daarmee een belangrijke bron voor ons werk. Bij hun stookinstallaties vinden veel overtredingen plaats. Om de veiligheid in de regio te vergroten, uitstoot terug te dringen en onze werkdruk te verlagen, startte in 2021 het outcome-project.

Gasgestookte installaties moeten minstens eens in de vier jaar worden gekeurd op veilig functioneren, optimale verbranding en energiezuinigheid. Onze juristen en toezichthouders hebben er hun handen vol aan, want met de naleving van regels nemen veel kwekers het niet zo nauw. Ze wachten te lang met het laten keuren van hun installaties, omdat het goedkoper is niets te doen totdat zij op hun vingers worden getikt. Of ze kunnen niet aantonen wat de installatie uitstoot aan stikstofoxiden. In 2020 hebben we bij maar liefst 56% van de glastuinbouwbedrijven die wij hebben bezocht overtredingen geconstateerd.

Drie belangrijke uitkomsten

In januari 2021 startten wij met het outcome-project, waarin we aanstuurden op drie belangrijke punten:

1. Vergroting van veiligheid in de directe omgeving door minder ongekeurde installaties (people).
2. Minder overtredingen van de emissie-eisen betekent minder uitstoot van stikstofoxiden (planet).
3. Verlaging van druk op handhaving betekent meer tijd voor andere zaken die belangrijk zijn voor het milieu (profit).

Brief en verrassingsbezoek

Hoe ging het in z'n werk? Juni 2021 hebben wij 1.000 ondernemers met een stookinstallatie met een vermogen van meer dan 100 kW een brief gestuurd. In de brief hebben wij hen geadviseerd hun installaties tijdig te laten keuren, omdat ze anders een boete tegemoet kunnen zien. In augustus 2021 bezochten onze toezichthouders onaangekondigd een groep bedrijven waarbij we eerder overtredingen vaststelden. Ook hielden zij bij hun reguliere controles hun ogen extra open om te zien of er sprake was van een herhaling van een overtreding. Wat bleek? 35% van de bedrijven waren in overtreding, een daling van wel 20%.

Opgenomen in onze werkwijze

Minder ongekeurde installaties betekent een verhoging van de veiligheid voor de directe omgeving. Betere naleving van de emissie-eisen betekent een schonere lucht. En minder dwangsommen betekent minder werkdruk voor Omgevingsdienst Haaglanden. Deze outcome smaakt naar meer! Ook in 2022 voeren we dit project uit en bekijken we of we nog meer datagestuurde deze verplichting en andere soortgelijke verplichtingen kunnen controleren en waar nodig handhaven.

Ons werkgebied

De provincie Zuid-Holland en negen gemeentes

Bedrijven en instellingen

Bedrijven en instellingen onder milieuwet- en regelgeving

1.970	Gemeente Delft
16.072	Gemeente Den Haag
1.646	Gemeente Leidschendam-Voorburg
661	Gemeente Midden-Delfland
1.568	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
1.565	Gemeente Rijswijk
623	Gemeente Wassenaar
4.922	Gemeente Westland
2.402	Gemeente Zoetermeer
18	Provincie Zuid-Holland

31.447 Totaal 2021

Totaal 2019: 31.035 Totaal 2020: 31.797

Horecabedrijven inclusief strandpaviljoens

312	Gemeente Delft
2.080	Gemeente Den Haag
190	Gemeente Leidschendam-Voorburg
41	Gemeente Midden-Delfland
70	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
107	Gemeente Rijswijk
63	Gemeente Wassenaar
188	Gemeente Westland
210	Gemeente Zoetermeer
n.v.t.	Provincie Zuid-Holland

3.261 Totaal 2021

Totaal 2019: 3.165 Totaal 2020: 3.252

Glastuinbouwbedrijven

0	Gemeente Delft
3	Gemeente Den Haag
8	Gemeente Leidschendam-Voorburg
56	Gemeente Midden-Delfland
147	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
1	Gemeente Rijswijk
0	Gemeente Wassenaar
1.073	Gemeente Westland
0	Gemeente Zoetermeer
n.v.t.	Provincie Zuid-Holland

1.288 Totaal 2021

Totaal 2019: 1.346 Totaal 2020: 1.344

Kantoren (groot/overheidsgebouwen)

56	Gemeente Delft
435	Gemeente Den Haag
18	Gemeente Leidschendam-Voorburg
8	Gemeente Midden-Delfland
16	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
142	Gemeente Rijswijk
8	Gemeente Wassenaar
67	Gemeente Westland
126	Gemeente Zoetermeer
n.v.t.	Provincie Zuid-Holland

876 Totaal 2021

Totaal 2019: 844 Totaal 2020: 892

Toezicht en Handhaving

Milieu- exclusief duurzaamheidscontroles

527	Gemeente Delft
2.327	Gemeente Den Haag
419	Gemeente Leidschendam-Voorburg
278	Gemeente Midden-Delfland
332	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
223	Gemeente Rijswijk
125	Gemeente Wassenaar
1.527	Gemeente Westland
386	Gemeente Zoetermeer
1.029	Provincie Zuid-Holland

7.173 Totaal 2021

Totaal 2019: **7.410** Totaal 2020: **6.860**

Bodemcontroles

41	Gemeente Delft
135	Gemeente Den Haag
27	Gemeente Leidschendam-Voorburg
15	Gemeente Midden-Delfland
22	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
18	Gemeente Rijswijk
5	Gemeente Wassenaar
56	Gemeente Westland
22	Gemeente Zoetermeer
113	Provincie Zuid-Holland

454 Totaal 2021

Totaal 2019: **480** Totaal 2020: **540**

Duurzaamheidscontroles

2016	2017	2018	2019	2020	2021	
35	30	90	50	14	140	Gemeente Delft
95	110	360	220	28	372	Gemeente Den Haag
1	20	50	20	4	49	Gemeente Leidschendam-Voorburg
7	5	10	4	1	35	Gemeente Midden-Delfland
10	10	40	20	0	27	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
12	20	70	25	3	51	Gemeente Rijswijk
8	10	20	6	2	23	Gemeente Wassenaar
40	30	100	40	8	239	Gemeente Westland
20	40	110	50	10	88	Gemeente Zoetermeer
6	15	3	7	4	5	Provincie Zuid-Holland

234 290 853 442 74 1.029 Totaal

Overlastmeldingen (afgeronde cijfers)

2016	2017	2018	2019	2020	2021	
130	190	170	150	110	98	Gemeente Delft
1.610	1.870	1.680	1.540	1.200	1.096	Gemeente Den Haag
16	15	70	100	60	75	Gemeente Leidschendam-Voorburg
20	25	20	30	30	68	Gemeente Midden-Delfland
55	60	50	60	30	31	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
50	40	60	30	20	34	Gemeente Rijswijk
40	15	20	50	70	43	Gemeente Wassenaar
290	400	500	280	290	203	Gemeente Westland
80	130	130	250	80	111	Gemeente Zoetermeer
30	20	50	40	20	15	Provincie Zuid-Holland

2.321 2.765 2.750 2.530 1.910 1.774 Totaal

Bezwaar-beroep T&H

3	Gemeente Delft
12	Gemeente Den Haag
0	Gemeente Leidschendam-Voorburg
1	Gemeente Midden-Delfland
3	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
4	Gemeente Rijswijk
3	Gemeente Wassenaar
9	Gemeente Westland
1	Gemeente Zoetermeer
6	Provincie Zuid-Holland

42 Totaal 2021

Totaal 2019: **68** Totaal 2020: **33**

Handhaving

56	Gemeente Delft
251	Gemeente Den Haag
42	Gemeente Leidschendam-Voorburg
41	Gemeente Midden-Delfland
57	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
29	Gemeente Rijswijk
22	Gemeente Wassenaar
204	Gemeente Westland
57	Gemeente Zoetermeer
35	Provincie Zuid-Holland

794 Totaal 2021

Totaal 2019: **850** Totaal 2020: **730**

Toetsing en Vergunningverlening

Afgehandelde informatie verzoeken

2016	2017	2018	2019	2020	2021	
26	126	236	143	218	177	Gemeente Delft
4.925	7.941	5.545	2.486	3.161	2.525	Gemeente Den Haag
14	97	129	123	165	175	Gemeente Leidschendam-Voorburg
143	125	242	271	184	201	Gemeente Midden-Delfland
22	123	191	100	165	143	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
196	518	575	283	355	304	Gemeente Rijswijk
56	130	466	139	168	200	Gemeente Wassenaar
645	1.221	910	605	808	764	Gemeente Westland
11	436	553	299	303	256	Gemeente Zoetermeer
874	462	1.992	4.207	431	587	Provincie Zuid-Holland
6.912	11.179	10.839	8.656	5.958	5.332	Totaal

Adviezen/Toetsen

2016	2017	2018	2019	2020	2021	
30	48	59	114	94	71	Gemeente Delft
1.136	1.548	1.601	1.450	1.171	1.292	Gemeente Den Haag
10	24	112	136	94	98	Gemeente Leidschendam-Voorburg
104	102	153	171	111	102	Gemeente Midden-Delfland
36	42	57	96	50	99	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
224	272	280	263	278	250	Gemeente Rijswijk
46	66	55	56	74	86	Gemeente Wassenaar
698	679	726	819	656	814	Gemeente Westland
52	183	196	271	152	144	Gemeente Zoetermeer
396	613	724	725	882	863	Provincie Zuid-Holland
2.732	3.577	3.963	4.101	3.562	3.819	Totaal

Meldingen Milieu/Natuur

2016	2017	2018	2019	2020	2021	
48	46	98	62	64	608	Gemeente Delft
526	620	533	380	224	1.959	Gemeente Den Haag
6	25	93	84	420	389	Gemeente Leidschendam-Voorburg
48	82	93	71	99	107	Gemeente Midden-Delfland
62	62	126	65	62	64	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
88	103	78	259	380	322	Gemeente Rijswijk
32	48	30	13	93	117	Gemeente Wassenaar
288	363	335	223	195	261	Gemeente Westland
128	130	137	106	55	250	Gemeente Zoetermeer
244	278	298	253	24	29	Provincie Zuid-Holland
1.470	1.757	1.821	1.516	1.616	4.106	Totaal

Beschikkingen

19	Gemeente Delft
349	Gemeente Den Haag
5	Gemeente Leidschendam-Voorburg
12	Gemeente Midden-Delfland
16	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
20	Gemeente Rijswijk
5	Gemeente Wassenaar
53	Gemeente Westland
2	Gemeente Zoetermeer
822	Provincie Zuid-Holland
1.303	Totaal 2021

Totaal 2019: 920 Totaal 2020: 1.384

Bezwaar & Beroep T&V

0	Gemeente Delft
9	Gemeente Den Haag
0	Gemeente Leidschendam-Voorburg
0	Gemeente Midden-Delfland
0	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
1	Gemeente Rijswijk
0	Gemeente Wassenaar
1	Gemeente Westland
1	Gemeente Zoetermeer
46	Provincie Zuid-Holland
58	Totaal 2021

Totaal 2019: 81 Totaal 2020: 30

Colofon

Wat een jaar impressie 2021

Concept, tekst en vormgeving:
Kwieker communicatieteam

Fotografie:
Tjapko de Heus, Studio Oostrum, iStock

Redactie:
Marissa de Jong-Krul

Eindredactie:
Kate van Elswijk en Manon Buising

Copyright © 2022 Omgevingsdienst Haaglanden

omgevingsdienst
Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

omgevingsdiensthaaglanden.nl

Een expertoverleg over één
van de onderwerpen in deze
jaarimpressie? Mail naar
communicatie@odh.nl